

REFERAT SU for fysioterapi d. 25-09-2023

Mødedato Mandag d. 25. september 2023 kl. 13:30

Mødested Regionshuset Viborg, mødelokale

Indholdsfortegnelse

Mødedeltagere.....	3
Gensidig orientering.....	4
Mødedatoer i 2024.....	5
Status på økonomi og aktivitet.....	6
Opfølgning på udfordringer vedr. ventetider.....	8
Henvendelse fra Skive Kommune vedr. opfølgende træningsterapi.....	9
Orientering om ny overenskomst for fysioterapi.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Mødedeltagere

1-01-72-13-22

Sagsfremstilling

Regionale politiske repræsentanter:

Birgit Marie Christensen
Lau Sørensen

Kommunale politiske repræsentanter:

Jens Kristian Hedegaard, Holstebro Kommune
Mette Nielsen, Viborg Kommune

Regional administration:

Jørgen Nørskov Nielsen, kontorchef, Praksisadministrationen
Gitte Skov Hansen, Praksisadministrationen
Karoline Bossen, Sundhedsplanlægning, SU-sekretær

Kommunal administration:

Tina Dyrby Svanholm, Fælleskommunalt social- og sundhedssekretariat

Fysioterapi repræsentanter:

Morten Graversen
Michael Christensen
Henrik Lauridsen
Anders Winther Christensen

Observatører:

Sanne Jensen, Danske Fysioterapeuter Midtjylland
Nils-Bo Andersen, praksiskonsulent, Region Midtjylland
Bo Albertsen, praksiskonsulent, Region Midtjylland

Beslutning

Afbud:

Mette Nielsen

Punkt 2: Gensidig orientering

1-01-72-13-22

Beslutning

Fysioterapeutsiden af samarbejdsudvalget orienteret om, at der grundet overskridelsen af den økonomiske ramme på 6,4% i 1. halvår 2023 er risiko for, at ventetiderne til vederlagsfri fysioterapi vil stige og, at der ikke kan komme nye patienter i behandling til vederlagsfri fysioterapi før 2024.

Administrationen orienterede om, at der er foretaget kontrol i forhold til brugen af afstandstillæg og mistanke om, at ydelsen i mange tilfælde er blevet anvendt forkert i henhold til overenskomsten. Det er konstateret, at ydelsen blevet anvendt flere gange på samme dag, på samme adresse. Der vil blive rettet henvendelse til de ydere, som kan have anvendt ydelsen forkert.

Punkt 3: Mødedatoer i 2024

1-01-72-13-22

Resume

Der skal fastsættes mødedatoer for Samarbejdsudvalget i 2024

Administrationen indstiller,

at Samarbejdsudvalget godkender administrationens forslag til mødedatoer i 2024

Sagsfremstilling

I forbindelse med planlægningen af den politiske mødekalender for 2024, skal der fastsættes mødedatoer for Samarbejdsudvalget for fysioterapi i 2024.

Administrationen foreslår følgende datoer:

- D. 26 marts (kl. 13.30-15.30)
- D. 25 juni (kl. 13.30-15.30)
- D. 26 september (kl. 13.30-15.30)
- D. 10 december (kl. 13.30-15.30)

Samarbejdsudvalget bedes vurdere, om de foreslåede mødedatoer kan godkendes.

Beslutning

Samarbejdsudvalget anmodede om, at der findes en ny dato for mødet d. 26 marts. De foreslåede datoer for juni, september og december blev godkendt.

Punkt 4: Status på økonomi og aktivitet

1-01-72-13-22

Resume

Der fremlægges status for økonomi og aktivitet fra 1. halvår 2020 - 1. halvår 2023.

Administrationen indstiller,

at status på udviklingen i økonomi og aktivitet drøftes

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet status for økonomi og aktivitet fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023. Rapporten er vedlagt som bilag.

Samarbejdsudvalget bedes drøfte udviklingen i økonomi og aktivitet. Der skal tages forbehold for udsvinget i aktivitet og udgifter forårsaget af Covid-19 i 1. halvår 2020.

Almen fysioterapi

Andelen af borgere, der modtager almen fysioterapi i Region Midtjylland er steget fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023. De samlede udgifter er steget med 26,1%, udgiften pr. patient med 16,9% og udgiften pr. borger med 24,2%. Fra 1. halvår 2021 til 1. halvår 2023 er udgifterne dog faldet, og når der sammenlignes med 1. halvår 2019, er der ligeledes sket et fald i udgifterne.

På landsplan er udgiften pr. patient i gennemsnit steget med 17,4% og udgiften pr. borger er i gennemsnit steget med 22,6%. Region Midtjylland ligger lidt over landsgennemsnittet for ugift pr. patient og har fortsat den højeste udgift pr. borger til almen fysioterapi på landsplan.

Vederlagsfri fysioterapi

Andelen af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi i Region Midtjylland er ligeledes steget fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023. De samlede udgifter er steget med 41,4%, udgiften pr. patient med 29,9% og udgiften pr. borger med 39,2%. Udgiften pr. patient er fra 1. halvår 2021 til 1. halvår 2023 faldet med -3,8%, mens udgiften pr. borger er steget med 2,8% og de samlede udgifter er steget med 4,7%.

På landsplan er udgiften pr. patient til vederlagsfri fysioterapi i gennemsnit steget med 34,7% fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023 og den gennemsnitlige udgift pr. borger er steget med 44,9%. Region Midtjylland har fortsat en højere udgift pr. patient end landsgennemsnittet, men er tættere på på gennemsnittet end de foregående år. Region Midtjylland har ikke længere den højeste udgift pr. borger til vederlagsfri fysioterapi, men ligger stadig over landsgennemsnittet.

Andelen af fysioterapeutisk behandling i form af holdtræning er siden 1. halvår 2022 steget for både den samlede målgruppe, patienter med svært fysisk handicap og patienter uden svært fysisk handicap.

I Danske Fysioterapeuters opgørelse af udviklingen i udgifter til vederlagsfri fysioterapi i 1. halvår 2023, ligger 6,4% af udgifterne over den økonomiske ramme.

Almen ridefysioterapi

Andelen af borgere, der modtager almindelig ridefysioterapi i Region Midtjylland, er faldet fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023, mens både de samlede udgifter og udgiften pr. patient er steget med hhv. 34,5% og 51,3%. Fra 1. halvår 2022 til 1. halvår 2023 er de samlede udgifter steget med 2,8% og udgiften pr. patient er steget med 5,1%.

På landsplan er den gennemsnitlige udgift pr. patient i gennemsnit steget med 56,9% fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023. Region Midtjylland har fortsat den højeste andel af borgere, som modtager almen ridefysioterapi på landsplan, men ligger under landsgennemsnittet for udgift pr. patient.

Vederlagsfri ridefysioterapi

Fra 1. halvår 2020 til 1. halvår 2023 er andelen af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi i Region Midtjylland også faldet. De samlede udgifter er steget med 41,1% og udgift pr. patient er steget med 64,0%. Fra 1. halvår 2022 til 1. halvår 2023 er udgiften pr. patient og steget med 7,9%, mens de samlede udgifter er faldet med -2%, ligesom andelen af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi.

På landsplan er den gennemsnitlige udgift pr. patient steget med i gennemsnit 63,9%. Region Midtjylland ligger under gennemsnittet for udgift pr. patient, og har en større andel af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi end landsgennemsnittet.

Beslutning

Status for økonomi og aktivitet blev taget til efterretning.

Bilag

Status aktivitet og økonomi - september 2023

Punkt 5: Opfølgning på udfordringer vedr. ventetider

1-01-72-13-22

Resume

Jf. overenskomsten for almindelig og vederlagsfri fysioterapi, skal fysioterapeuter opdatere deres ventetider mindst hver anden måned. Det fremgår imidlertid, at mange fysioterapeuter ikke overholder dette krav. Samarbejdsudvalget skal beslutte, om der skal igangsættes en indsats med henblik på at sikre, at kravet om opdatering af ventetider fremadrettet overholdes.

Administrationen indstiller,

at der igangsættes en indsats for at sikre opdatering af ventetider jf. indsatsen på området for fodterapi

Sagsfremstilling

Samarbejdsudvalget drøftede på deres sidste møde d. 27 juni mulige løsninger på udfordringerne vedr. opdatering af ventetider. Der blev orienteret om, at en mulig årsag til udfordringerne var tekniske problemer på sundhed.dk og, at der var planlagt en opdatering af sundhed.dk ultimo juni med henblik på at løse problemerne. Samarbejdsudvalget besluttede derfor, at punktet skulle behandles igen på indeværende møde med henblik på at vurdere, om der bør igangsættes en forebyggende indsats, såfremt der stadig er udfordringer med manglende opdatering af ventetider.

Udvikling i ventetider

Jf. den gældende overenskomst for almindelig og vederlagsfri fysioterapi er fysioterapeuter, som arbejder under overenskomsten, forpligtede til at lave en praksisdeklaration, med angivelse af deres aktuelle ventetider til 1. konsultation. Fysioterapeuterne er ligeledes forpligtede til at opdatere deres ventetid til 1. konsultation mindst hver 2. måned. I fysioterapiklinikker med flere ydernummerindehavere, er det i henhold til § 7, stk. 1 klinikejerens ansvar at udfylde praksisdeklarationen.

Der er i Region Midtjylland 356 fysioterapeuter med ydernummer, og 132 fysioterapiklinikker (undtaget ridefysioterapeuter, som ikke skal angive ventetider).

På samarbejdsudvalgsmødet d. 27 juni fremgik det af daværende senest opdaterede ventetidsoplysninger, at der på den almindelige ordning var ca. 50 fysioterapeuter, der ikke havde opdateret deres ventetider inden for tidsfristen på to måneder. På den vederlagsfri ordning havde ca. 55 fysioterapeuter ikke opdateret deres ventetider inden for tidsfristen.

Af de nuværende senest opdaterede ventetider fremgår det, at der på den almindelige ordning er 68 fysioterapeuter, som ikke har opdateret deres ventetider indenfor de sidste to måneder. På den vederlagsfri ordning har 56 fysioterapeuter, ikke opdateret deres ventetider indenfor de sidste to måneder.

Samarbejdsudvalgets beføjelser

Samarbejdsudvalget har i henhold til overenskomsten for almindelig og vederlagsfri fysioterapi beføjelse til at sanktionere fysioterapeuter ved misligholdelse eller overtrædelse af overenskomsten. Herunder kan de tildele en advarsel, udtale misbilligelse, eller indstille til Landssamarbejdsudvalget, at der skal tildeles bod, tilbagebetales et foreslået beløb, eller ske midlertidig eller permanent udelukkelse fra at praktisere under overenskomsten. Samarbejdsudvalget for fodterapi besluttede i 2019 at ibrugtage ovennævnte sanktionsmuligheder i tilfælde, hvor kravet om opdatering af ventetider ikke overholdes. Ved gennemgang af de seneste ventetider vurderes det på samarbejdsudvalgets møder, om der er behov for tildele sanktioner. Der tildeles i første omgang en advarsel pr. brev, hvor der påmindes om kravet til opdatering af ventetider. Herefter kan der udtales misbilligelse og eventuelt varsles om fremtidig pålæggelse af bod.

Det foreslås, at der igangsættes en indsats i lighed med indsatsen indenfor fodterapi.

Beslutning

Samarbejdsudvalget tiltrådte administrationens indstilling. Det understreges, at sager om manglende opdatering af ventetider, skal forelægges Samarbejdsudvalget, som kan træffe beslutning om eventuelle sanktioner.

Punkt 6: Henvendelse fra Skive Kommune vedr. opfølgende træningsterapi

1-01-72-13-22

Resume

Region Midtjylland har modtaget en henvendelse fra Skive Kommune, der på baggrund af en borgerhenvendelse til Skive Byråd er blevet anmodet om at undersøge anvendelsen af opfølgende fysioterapi.

Administrationen indstiller,

- at samarbejdsudvalget drøfter henvendelsen fra Skive Kommune
- at samarbejdsudvalget indstiller henvendelsen fra Skive Kommune til behandling i Landssamarbejdsudvalget

Sagsfremstilling

Skive Byråd har modtaget en borgerhenvendelse, hvor en borger gør opmærksom på at have registreret 42 gange med opfølgende træningsterapi i en periode på 3 måneder. Træningen er foregået uden supervision fra en fysioterapeut, og borgeren har selv kunne bestemme antal af og tidspunkt for træning. På baggrund heraf har byrådet anmodet Skive Kommune om at undersøge anvendelsen af opfølgende træningsterapi. Kommunen har efterfølgende har taget kontakt til den pågældende fysioterapeut, som oplyser, at tilbud om træning uden supervision anvendes mange steder i Region Midtjylland.

Skive Kommune er bekymrede for, om dette er i overensstemmelse med overenskomsten for vederlagsfri fysioterapi og har derfor henvendt sig til Kommunernes Landsforening og Region Midtjylland. I henhold til overenskomsten for vederlagsfri fysioterapi er det de regionale samarbejdsudvalgs opgave at behandle sager vedrørende overenskomstens forståelse og gennemførelse.

På denne baggrund har Skive Kommune anmodet samarbejdsudvalget om at forholde sig til, hvornår og til hvilken målgruppe opfølgende fysioterapi må anvendes, om borgere må have fri adgang til træningsfaciliteter uden supervision i forbindelse med opfølgende træningsterapi, og hvordan det sikres, at opfølgende træningsterapi ikke anvendes til kommunalt finansieret, almindelig, vedligeholdende træning. Kommunen opfordrer derudover til, at opfølgende træningsterapi fremadrettet medtages i kontrolstatistikken for individuel træning.

I Region Midtjylland modtog 3.062 patienter opfølgende træningsterapi i 2022, og der blev samme år afregnet 52.432 ydelser til opfølgende træningsterapi.

Henvendelsen fra Skive Kommune er vedlagt som bilag. Der skal gøres opmærksom på, at administrationen ikke har modtaget den artikel, som der henvises til henvendelsen, hvorfor denne ikke er vedlagt som bilag.

Lovgrundlag for anvendelse af opfølgende træningsterapi

Med henblik på at vurdere spørgsmålet om anvendelse af opfølgende træningsterapi i henhold til overenskomsten, bør der skelnes mellem: 1) om opfølgende fysioterapi betragtes som individuel behandling eller behandling på hold, og 2) om opfølgende træningsterapi fordrer supervision og dermed, at en fysioterapeut er tilstede.

I overenskomsten for vederlagsfri fysioterapi fremgår følgende vedrørende opfølgende træningsterapi:

- § 5A, stk. 3 - Målretning og begrænsninger i tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi

Patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom, der har behov for det, kan som supplement til eller i stedet for holdtræning rent undtagelsesvis gives individuel behandling

- Anmærkning, § 12 - Honorarer for individuel behandling

Ved opfølgende træningsterapi forstås, at patienten efter instruktion gennemfører et individuelt træningsprogram. Der er fysioterapeutens ansvar at tilrettelægge træningen, progredierte træningsprogrammet samt sørge for, at træningen foregår under tilstrækkelig supervision.

- § 34, stk. 1 - Hjelpepersonale

Fysioterapeuten kan delegere arbejdsopgaver til hjelpepersonale. Anvendelse af hjelpepersonale skal ske i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i autorisationsloven og eventuelle supplerende retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen. Anvendelsen sker på den behandlende fysioterapeuts ansvar, og den behandlende fysioterapeut er ansvarlig for, at hjælpepersonalet er tilstrækkeligt uddannet og varetager de tilladte aktiviteter forsvarligt gennem tilstrækkeligt tilsyn med det arbejde, som medhjælpen udfører. Instruktion, tilrettelæggelse, evaluering og justering af patienternes deltagelse i holdtræning og/eller opfølgende træningsterapi skal forestås

af den behandlende fysioterapeut. Der er ikke på forhånd fastlagt faglige begrænsninger på hvilke faggrupper, der kan ansættes som hjælpepersonale.

I Sundhedsstyrelsens vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi fremgår derudover følgende:

- 4.4 - Vederlagsfri fysioterapi til personer uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom

Den fysioterapeutiske indsats til denne gruppe foregår på hold. Individuel fysioterapi er ikke udelukket, men skal være undtagelsen. Det kan fx være nødvendigt, hvis personen har kognitive problemer, som kræver individuelle hensyn, eller hvis der indledningsvist er behov for - ved individuel kontakt - at give personen indsigt i situationen, vejledning i hensigtsmæssig brug af kroppen i dagligdagen og/eller instruktion i specifik træning.

- 4.4.1. - undtagelser ved individuel fysioterapi

Undtagelsesvist kan fysioterapeuten vurdere, at patienten har behov for individuel fysioterapi, som supplement til, eller i stedet for træning.

Kommunernes Landsforening har på baggrund af henvendelsen fra Skive Kommune forholdt sig til det overordnede spørgsmål om anvendelsen af opfølgende træningsterapi. De mener, at opfølgende træningsterapi må betragtes som individuel behandling, da ydelsen er angivet herunder i både Sundhedsstyrelsens vejledning og Danske Fysioterapeuters ydelsesbeskrivelse. De henviser derfor også til, at individuel behandling jf. Sundhedsstyrelsens vejledning kun bør tilbydes undtagelsesvist til patienter med progressiv sygdom. Afslutningsvist vurderer de i henhold til anmærkningen til § 12 i overenskomsten, at der ved opfølgende træningsterapi skal være mulighed for at kunne tilgå en fysioterapeut.

Administrationen har drøftet sagen med Danske Regioner, der ligeledes fremhæver, at opfølgende træningsterapi er angivet som en individuel behandlingsform i Overenskomsten for vederlagsfri fysioterapi. De fremhæver ligeledes, at opfølgende træningsterapi beskrives som et individuelt træningsprogram, med tilstrækkelig supervision, jf. anmærkningen til § 12 i overenskomsten.

Samarbejdsudvalget bedes på baggrund af ovenstående drøfte følgende spørgsmål:

- I hvilket omfang må der anvendes opfølgende træningsterapi frem for holdtræning, til borgere med progressiv sygdom?
- Skal opfølgende træningsterapi være med supervision fra en fysioterapeut og/eller hjælpepersonale?
- Hvornår bør behandling med opfølgende træningsterapi afsluttes og overgå til almindelig, vedligeholdende træning?
- Bør opfølgende træningsterapi fremadrettet indgå som del af kontrolstatistikken for individuel behandling?

Da sagen betragtes som værende af principiel karakter foreslås det derudover, at sagen indstilles til videre behandling i Landssamarbejdsudvalget.

Beslutning

Samarbejdsudvalget drøftede henvendelsen fra Skive Kommune.

Samarbejdsudvalget besluttede, at sagen ikke fremsendes til behandling i Landssamarbejdsudvalget, da der ikke er behov herfor.

Det blev besluttet, at administrationen på vegne af samarbejdsudvalget fremsender et svar til Skive Kommune, hvor det oplyses, at det er Samarbejdsudvalget forståelse af overenskomsten, at

- Fysioterapi tilbydes til borgere med progressiv sygdom på baggrund af lægehenvielse baseret på en faglig vurdering, jævnfør Sundhedsstyrelsens retningslinjer. Nogle borgere kan ud fra en faglig vurdering have større effekt af at modtage opfølgende træningsterapi, fremfor deltagelse i holdtræning. Opfølgende træningsterapi kan derudover også i konkrete tilfælde anvendes som supplement til holdtræning. Opfølgende træningsterapi skal altid være baseret på en træningsplan udarbejdet af patientens fysioterapeut. Planen indeholder fastlæggelse af relevante øvelser, med blandt andet med angivelse af hvor hyppigt der trænes (ex. 2 x ugentlig) og antal af træningsgange. Et planlagt træningsforløb kan eksempelvis strække sig over et par måneder. Herefter vurderes om der fortsat er brug for superviseret træning.
- Opfølgende træningsterapi skal superviseres. Det indebærer, at der i forbindelse med træningen skal være en fysioterapeut tilgængelig, hvis borgeren har behov for instruktion, vejledning eller lignende. Omfanget af supervisionen kan variere, bl.a. afhængigt af den enkelte patients behov, og hvor langt i forløbet borgeren er. Træning vil derfor skulle foregå indenfor klinikken åbningstid.

- Varigheden på forløb med opfølgende træningsterapi afhænger af en faglig vurdering. For borgere med progressiv sygdom vil det ofte være mere hensigtsmæssigt at pausere et behandlingsforløb, frem for at afslutte det. En fysioterapeut kan f.eks. beslutte at pausere et behandlingsforløb med opfølgende træningsterapi, hvis borgeren vurderes selv at kunne varetage sin træning, og nøjes med løbende konsultationer. Afhængigt af progressionen i den enkelte patients sygdom, vil det som regel blive aktuelt at genoptage behandlingen igen på et senere tidspunkt.
- Samarbejdsudvalget er enige i, at almindelig, vedligeholdende træning naturligvis ikke skal være kommunalt finansieret. Da opfølgende træningsterapi er et behandlingstilbud for borgere med progressiv sygdom, kan det imidlertid ikke sidestilles med almindelig, vedligeholdende træning. Opfølgende træningsterapi vil for borgere med progressiv sygdom ikke være almindelig, vedligeholdende træning, men et tilbud der modtages direkte relateret til den pågældende sygdom.
- Angående kontrolstatistikken for progressive patienter, konstaterer Samarbejdsudvalget, at statistikken er udformet sådan, at ydelsen opfølgende træningsterapi ikke medtælles som en individuel behandling der indgår i vurdering af om grænser på gennemsnitlig 4 individuelle behandlinger pr. patient er overskredet. Det er Samarbejdsudvalgets forståelse, at kontrolstatistikken er udformet af de centrale overenskomstparter, som dermed formodes at have taget stilling til, at opfølgende træningsterapi i henseende til kontrolstatistikken ikke medtælles som en individuel behandlingsydelse. Såfremt Skive kommune ønsker at der ændres i den nuværende udformning af kontrolstatistikken, er det Samarbejdsudvalgets opfattelse, at kommunen selv må rette henvendelse til de centrale parter, eventuel i forbindelse med overenskomstforhandlinger, og bringe sine ønsker frem.
- Samarbejdsudvalget konstaterer iøvrigt, at taksten for ydelsen opfølgende træningsterapi er lavere end taksten for en patients deltagelse i holdbehandling. I den udstrækning opfølgende træningsterapi anvendes som beskrevet ovenfor og som alternativ til holdtræning, indebærer det almindeligvis ikke en ekstraudgift for kommunen.

Bilag

Henvendelse Skive Kommune, opfølgende træningsterapi

Punkt 7: Orientering om ny overenskomst for fysioterapi

1-01-72-13-22

Resume

Danske Fysioterapeuter og Regionernes Lønnings- og Takstnævn har indgået aftale om en ny overenskomst på praksisområdet for fysioterapi.

Administrationen indstiller,

at samarbejdsudvalget tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

D. 1 september 2023 blev der indgået aftale om en ny overenskomst på praksisområdet for fysioterapi, mellem Danske Fysioterapeuter og Regionernes Lønnings- og Takstnævn. Aftalen forelægges Regionernes Lønnings- og Takstnævn til endelig godkendelse d. 22 september.

Administrationen vil derfor begynde det indledende arbejde til udarbejdelsen af en ny praksisplan for fysioterapi i Region Midtjylland, som forelægges samarbejdsudvalget på næste møde d. 13 december.

Der gives en mundtlig orientering om aftalen.

Beslutning

Der blev orienteret om aftalen om fornyelse af overenskomsten på praksisområdet for fysioterapi, mellem Danske Fysioterapeuter og Regionernes Lønnings- og Takstnævn.

Bilag

Forhandlingsaftale RLTN og DFYS sept. 2023

Punkt 8: Eventuelt

1-01-72-13-22

Beslutning

Ingen bemærkninger.